

Architect brengt een ode aan zijn opa

Architect Bart van den Hork liet het zuivelfabriekje terugkomen in twee nieuwe appartementengebouwen. Zijn opa tekende het fabriekje negentig jaar geleden.

Twan Dohmen

Boxmeer

Er stond een zuivelfabriekje, daar op de plek van de twee nieuwe appartementengebouwen tussen de Manebiest en de Burg. Verkuijlstraat, toen de Kreupelstraat genoemd. Gebouwd in 1934, in opdracht van drie Boxmeerse veeboeren. De families Kusters, Verdijk en Nabbe konden geen overeenstemming bereiken met de regionale grotere zuivelfabrieken en besloten zelf hun melk te bewerken tot melkproducten.

Na de oorlog kwam er een pluimveeslakterij van de familie Berbers in het fabriekje. Het gebouw moest uiteindelijk wijken voor de nieuwbouw. „De bouwkundige staat was slecht en het stond ingebouwd tussen naoorlogse woningen”, vertelt architect Bart van den Hork, die door de familie Berbers werd benaderd of hij iets kon betekenen. „Dat wilde ik wel, ik vond een projectontwikkelaar en ook de gemeente was gecharmeerd van het gebouw.”

Aan voor- en achtergevel zitten verwijzingen naar het verdwenen fabriekje. „Ik ben gaan struinen naar informatie. Ik wist dat mijn opa als architect en bouwkundige de tekeningen had gemaakt. Zou het geen idee zijn in de nieuwbouw een verwijzing te maken? De fabriek had een kenmerkende lichtstraat op het dak en is gebouwd in de typische jarendertigstijl. Het prikkelde mij het uit te zoeken.”

Als kleinzoon van George Rasker (1889-1973) ontdekte hij de bouwkundige details, zoals het speciale metselwerk. „Het was

toch mijn opa die het heeft getekend. Leuk dat ik later, twee generaties verder, in zijn voetsporen ben getreden.”

George Rasker, geboren in Amsterdam, verhuisde op 4-jarige leeftijd met zijn ouders naar Boxmeer, waar zij een meubelfabriek begonnen. George werkte aanvankelijk mee in de meubelmakerij maar interesseerde zich al snel meer voor architectuur. Hij werkte van 1920 tot in de jaren 60 van de vorige eeuw als architect voornamelijk in en rondom de regio Boxmeer. Nog bestaande panden van zijn hand is het pand Bastiaans tegenover de Petrusbasiliek aan de Steenstraat en de woning van de toenmalige veldwachter aan de Veerstraat.

Iets blijvends

De wens van kleinzoon Bart is toch iets blijvends na te laten in zijn ontwerp dat herinneringen oproept aan zijn grootvader. „Ik wilde toch iets ontwerpen in de wetenschap dat het oude fabriekje zou worden gesloopt.”

De bouwer stemde in met de verwijzing van het melkfabriekje dat vanaf de jaren 50 beter bekendstond als slakterij en poelberbers. „De verwijzing in de voorgevel is een soort nabeeld. Het beeld van een verdwenen object dat je kunt hebben wanneer je het niet meer ziet of niet meer kunt zien. Het is een soort van projectie, als een vervormde schaduw. Als ware het de projectie van de contour aan de andere gevel. Het is als een foto die er niet meer is.”

Door een afwijkende diepe kleur in het voegwerk toe te passen is het nabeeld zichtbaar. Aan de galerijzijde aan de achterzijde is een stalen contour van de

▲ Architect Bart van den Hork, met de vorm van de oude melkfabriek in staal. FOTO ARJAN BROEK

Ik ben trots, ook omdat dit stukje Boxmeer er mooi uit gaat zien

– Bart van den Hork, architect

melkfabriek tegen de balustrades aangebracht.

„Een ode aan mijn opa, die ook architect was. Opa was een architect van degelijke, mooie panden”, meent Van den Hork over de creatieve verwijzingen in de nieuwbouw. Een stukje nostalgie naar dat wat verdwenen is. „Ons vak noem ik ook wel eens toegestane kunst.”

Over de nieuwbouw zelf is hij ook tevreden. „Markante gebouwen naast de turnhal, die ik ook

heb getekend. Robuust, het lijkt of de muren uit één brok klei zijn opgetrokken. Eigentijds gebouwen, die goed aansluiten aan de meer historiserende nieuwbouw de hoek om in de Steenstraat.”

„Ik ben trots, ook omdat dit stukje Boxmeer er mooi uit gaat zien. Er komt nog een parkje en is al een waterberging, waarvan een beekje stroomt tot de Rochusrotonde.” De boodschap van de architect: „Heb respect voor de mooie dingen uit het verleden.”

▲ Een impressie van de oorspronkelijke melkfabriek.

ARCHITECTENBUREAU DE WITTE OSS, BART VAN DEN HORK